

Jerzy Maciejczuk

Drohiczyn, st. 57, gm. loco, woj.
białostockie, AZP 53-82/-

Informator Archeologiczny : badania 27, 109-110

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dokumentacja i materiał ruchomy złożono w Państwowej Służbie Ochrony Zabytków w Częstochowie.

Prace na kurtynie zachodniej zakończono.

Dąbrówka, st. 13
gm. Stryszów, woj. bielskie
AZP 107-53/—

„ARCHEO-HORTUS” Sp. z o. o. Cze-
 ładź

Badania ratownicze prowadziła mgr Teresa Kosmala. Finansowane przez inwestora budowy zbiornika wodnego w „Świnnej Porębie” — Okręgową Dyрекcję Gospodarki Wodnej w Krakowie. Pierwszy sezon badań. Dwór (2. poł. XVII–XVIII w.).

Celem prac ratowniczych związanych z zagrożeniem dworu przez budowę zbiornika wodnego było uzyskanie informacji o układzie stratygraficznym stanowiska oraz odsłonięciu stopy fundamentowej muru dworu i ustalenie jego chronologii.

Dwór usytuowany jest na południowym skraju wsi Dąbrówka, w miejscu zlokalizowanym jako niwa „Nadedworze”, wspomniana w źródłach pisanych. W l. 1785–1788, kiedy wieś wzmiankowana już w 1430 r. należała do Antoniego Odrowąza Wilkońskiego, na niwie znajdował się dom pański (tożsamy z obecnym) i inne zabudowania.

Założono 2 wykopy: I — usytuowany przy zachodniej ścianie zachodniego alkierza i II — usytuowany przy północnej, frontowej ścianie budynku. Przebadano 12,4 m² powierzchni. Uzyskano niewielką ilość materiału ceramicznego.

Mur fundamentowy budynku dworu posadowiony został płytko, głębiej zalegała stopa fundamentowa alkierza. Budowlę rozpoczęto po zniwelowaniu terenu i ukształtowaniu terasy. Mur zbudowano z kamienia wapiennego, częściowo sortowanego, wiązanego grubymi spoinami zaprawy wapiennej. Po zbudowaniu obsypany został ziemią, a w części bliższej licu muru ziemia przemieszana była z wapnem hydraulicznym, co zmniejszało ściślność gruntu przylegającego do fundamentu.

Materiał ceramiczny w warstwie przylegającej do muru pozwala datować budowlę na 2. poł. XVII lub przełom XVII i XVIII w. Nic nie wskazuje na użytkowanie tego obszaru wcześniej.

Nie zachodzi konieczność kontynuowania badań. Konieczny jest natomiast nadzór archeologiczny w trakcie rozbioru i ewentualnego przenoszenia budynku.

Drohiczyn, st. 57
gm. loco, woj. białostockie
AZP 53-82/—

Wojewódzki Konserwator Zabytków
 Archeologicznych w Białymstoku

Badania prowadził mgr Jerzy Maciejczuk z Muzeum Okręgowego w Białymstoku. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku. Nadzory archeologiczne na terenie byłego Klasztoru Jezuitów z poł. XVII w.

W związku z rozpoczęciem w 1993 r. prac budowlanych związanych z odbudową zachodniego skrzydła zespołu poklasztorowego z 2. poł. XVII w. (rozebranego w k. XIX w.) prowadzono nadzory archeologiczne.

W trakcie robót ziemnych związanych z wykonaniem wkopu pod fundamenty budynku (o wymiarach 12 x 14 m) odsłonięto warstwę kulturową o miąższości dochodzącej do 3 m, pochodzącą z czasów budowy i funkcjonowania klasztoru. W jej wypełnisku natrafiono na liczne fragm. kafli piecowych z polewą zieloną, brązową i białą. Miały one ornament roślinny i geometryczny. Datować je można na XVII–XIX w. Oprócz tego bardzo licznie

występował materiał ceramiczny i szkło butelkowe. Warstwa nowożytna w całości niszczyła wcześniejsze, wczesnośredniowieczne ślady osadnictwa, poświadczone jedynie nielicznymi fragm. ceramiki. W kilku miejscach zachowały się resztki muru budynku poklasztornego z XVII w. oraz fragm. przypory południowej szczytowej ściany budynku.

Najciekawszym odkryciem było natrafienie na południowym stoku wzgórza na fragm. fosy z okresu wczesnego średniowiecza. Strop fosy zniszczony został w trakcie wyrównywania wzgórza w czasach nowożytnych. Przebadano odsłonięty odcinek fosy o długości 11 m. W najszerszym miejscu strop fosy dochodził do 3 m, a głębokość do 1,5 m. W przekroju miała ona kształt niecki silnie zwężającej się ku dołowi. W jej wypełnisku natrafiono na bardzo liczny materiał ceramiczny datowany na XII–XIII w. oraz dużą ilość kości zwierzęcych.

Elbląg–Stare Miasto — patrz: późne średniowiecze

Głogów–Ostrów Tumski, st. 2, gm. loco, woj. łęgnińskie — patrz: wczesne średniowiecze

Gniezno, st. 22 (jezioro Święte), gm. loco, woj. poznańskie — patrz: wczesne średniowiecze

Gorzkowice, st. 1
gm. loco, woj. piotrkowskie
AZP 78–53/1

Uniwersytet Łódzki Katedra Archeologii

Badania prowadzili mgr mgr Aleksander Andrzejewski i Janusz Pietrzak. Finansowane przez Urząd Gminy z Gorzkowicach. Pierwszy sezon badań. Fortalicja nowożytna.

Stanowisko nr 1, tzw. fortalicja, położone jest po wschodniej stronie drogi prowadzącej z Gorzkowic do Plucic. Obiekt uformowano przez wykopanie fosy o głębokości ok. 7 m i szerokości ok. 10 m, odcinając koniec naturalnego garbu terenowego ciągnącego się wzdłuż rzeki Prutki. W ten sposób uzyskano formę terenową w kształcie prostokąta o wymiarach 110 x 70 m. Od strony północnej znajduje się zagłębienie o głębokości 4 m poniżej powierzchni obiektu, wcinające się do jego wnętrza na 30 m włąb na szerokości 40 m.

Ogółem wytyczono i wyeksplorowano 29 wykopów o łącznej powierzchni 346,25 m² i kubaturze ok. 300 m³, z czego w zagłębieniu 10 wykopów o powierzchni 105,75 m². Wykonano także 101 odwiertów szczelinowym świdrem geologicznym, ułożonych w 5 ciągów.

Wykopy przebadane na powierzchni obiektu przyniosły wynik negatywny, tzn. nie odkryto warstwy kulturowej ani żadnych śladów zabudowy.

W wykopach eksplorowanych w obniżeniu natrafiono na relikty fundamentów muru i jego negatywy. Odsłonięto budynek o wymiarach 27 x 12,5 m, którego funkcje militarne wydają się być najbardziej prawdopodobne.

W wykopach znaleziono bardzo skromną ilość ruchomego materiału zabytkowego, który należy określić jako nowożytny, a nawet wręcz współczesny.

Wydaje się, że obiekt w Gorzkowicach jest nie skończoną realizacją, którą rozpoczęto budować w I. poł. XVII w., a dalsze prace zostały przerwane przez wojny szwedzkie. Zamierzonego założenia nigdy nie ukończono, zaś budynek rozebrano.

Dokumentacja i materiały znajdują się w Państwowej Służbie Ochrony Zabytków w Piotrkowie Trybunalskim.

Badania zakończono.